

Latin

Ove Nielsen. Gymnasiekl.

H. Bentzons Boghandel, Ribe.

Falord.

11, 111: Grundtal: Undecim millia centum undecim.

111: Ordenstal: Centesimus undecimus

12, 222: Grundtal: Duodecim millia ducenti viginti duo.

222: Ordenstal: Ducentesimus alter et vicesimus.

13, 333: Grundtal: Tredecim millia trecenti triginta tres.

333: Ordenstal: Trecentesimus tricesimus tertius

14, 444: Grundtal: Quattuordecim millia quodringenti
quadraginta quattuor.

444: Ordenstal: Quodringentesimus quadragesimus
quartus.

15, 555: Grundtal: Quindecim millia quingenti

quingraginta quinque.

555: Ordinaltal: Pringentesimus quinquagesimus
quintus

16,666: Grundtal: Sedecim millia sexcenti sexaginta
sex.

666: Ordinaltal: sexcentessimus sexagesimus sextus

17,777: Grundtal: Septendecim millia septingenti
septuaginta septem.

777: Ordinaltal: Septingentesimus septuagesimus septimus

Grundtal 18,888: Duodeviginti millia octingenti octoginta octo

888: Ordinaltal: Octingentesimus octogesimus octavus.

19,999: Grundtal: Undeviginti millia noningenti
nonaginta novem.

999: Ordinaltal: Noningentesimus nonagesimus nonus.

Itk 58.

Rex Romam muris cinxit. Cur deos lae-
sistis? Cives tyrannum meluerunt.

Puer in horto luserat. Servi ducem praedon-
donis in carcerem traxerant. Servaberis,
si te seudo lexerint.

praedonum
lexeris.

Itk 65.

Patri vestro obeditis. Servi nihil sciunt. Mi-

lites captos praedones custodiebant. Roma- praedones
ni bellum magna victoria finiverunt. lau- captos.

sus avium audiveram. Si Romani oram
custodiverint, bellum mox finient. (Facimus). Pro-

peramus. Ludimus. Dormimus. Ludam. Obectiam. Proferabo. Jacebo. Dormimus

Hjemmeskil.

Efter Micipsas Død blev der afholdt et Møde af Kongen. En Tid til dette blev bestemt af dem. En falsk Nøgle blev tilvejebragt af Manden. Jugurtha, hvem [en] Nøglen var blevet givet af Manden, brød ind om Natten.

Soldaterne søgte Kongen, opbrød det aflaaede, blandede alt (Verberne i Perfektum). ^a Til sidst (postremo) fandt de Hiempsal (Passiv: Til sidst blev Hiempsal fundet af dem), ^b som en Tjenestekvinde havde skjult i sin Flytte (som af en Tjenestekvinde var blevet skjult i hendes Flytte). ^c Hans afhuggede (amputare) Hoved bragte Numiderne til Jugurtha (Hans afhuggede Hoved blev af Numiderne bragt

til Jugurtha).

gaa hjem og skaf (parare) en Kogle! Naar Tid
er (Futurum Simplex), vil jeg selv komme med en
stor Skare.

regulis
hoc

Post mortem Micipsalae conventus ab rege factus est. Tempus
ad hunc ab iis decretum est. Clavis adulterina ab homine
parata est. Jugurtha, cui clavis ab homine data erat, noc-
tu irrupit.

Postremo

Milites regem quassiverunt, clausa effregerunt, omnia
miserunt. Postremo Hiempsalem repererunt (postremo Hi-
empsal ab iis reperitus est), quem mulier ancilla Jugurtho
suo occultaverat (qui ab muliere ancilla Jugurtho ejus oc-

terat

⁴ cultatus [est]). Numidae ³ amputatum ¹ caput ² ejus ad Jugurtham

rebellaverunt (³ amputatum caput ¹ ejus ² ab Numidis ad Jugurtham
relatum est).

Domum i, (et) clavem para! Ubi [F] tempus erit, ipse
eum magna manu veniam.

1
2
3

Der blev sendt Gesandter til Rom af Adherbal. Imidlertid
(Anterea) besluttede han at kæmpe. Da et Slag [blev] ^{var} aabnet
(commisso), blev han besejret og flygtede til Rom. Jugurtha
havde nu (jam) fuldbjødlet sine Planer. Han var Kon-
ge over hele N. Men han frygtede (Frygt) Romerfolket,
Derfor foreskrev han Gesandter, at de skulde give romer-
ske Adelsmand (nobilis) store Gaver.

Legati Romam ab Adherbale missi sunt. Inter ea pug-
est nare decrevit. Ubi proelium commissum erat, victus est
Romam et Roman fugit. Jugurtha jam consilia sua patriaverat.
Rex omnis Numidiae erat. Sed populum Romanum
mobilibus meluebat. Itaque legati praecepit, [a] ut nobiles Roma-
nis magna munera darent.

Die den 22-2-1908.

rum ea re maxima commutatio incessit. Jugurtha in
favorem gratiam nobilitatis venit. Amici ejus singulos expena-
renatu] ambiferunt. Senatus decrevit, uti decem legati
regnum Micipsae dividerent. Per²osque legatos Jugurtha¹
cepit. In divisione regni potior pars Jugurthae tradita
est ab decem legatis.]

No. 4. [5] Hjemmerket til 29-2-1908.

Skolemesteren førte Drengene ind i den romerske Lige og overgav dem til Camillus (ogsaa Passiv.). C. overgav Sk. til Dr. at føre tilbage til Falerii. Forraderen blev drevet til Byen af dem med Hæppe. Embedsmandene sammenkaldte Senatet. Der skete en saa stor Forandring, at alle krævede Fred. Faliscerne priste C.'s Pufferdighed. Den romerske Trofasthed var meget stor. Der blev sendt Gesandter til Rom, som skulde slutte Fred. Krigen var bleven ført i 2 Aar. Faliscerne havde erklæret og paaført Romerne Krig (ogsaa Passiv.).

perduxit Magister pueros in castra Romana ^{per} ducit eosque
tradidit ad Camillum ^{tra} dedidit. Pueri ab M magistro in castra Ro-
perduci mana ^{per} ducti ~~sunt~~ et ad Camillum ^{tra} dediti sunt. Camil-
traditi lus magistrum reducendum Falvios pueris tradidit.

Camillo Proditor in urbem ab iis virgis actus est. Magistratus
senatum vocaverunt. Santa mutatio facta est, ut om-
nes pacem procerunt. Falisei iustitiam Camilli celebra-
verunt. Fides Romana maxima erat. Legati Romam
missi sunt, qui pacem facerent. Bellum duos annos
gestum erat. Falisei Romanis bellum indixerant et
intulerant. Bellum Romanis ab Faliseis indictum
m₇+ illatumque erat.

N. 5. - 29-2-1908.

Cicero orationem primam in Catilinam in
senatu habuit, Catilina [patit] patientia [et] sena-
tus abusus erat. Audacia ejus effrenata erat. Sen-
sit consilia sua patre. Scientia omnium conju-
rationem ejus constrinxerat. Conjuratio conscri-
pta tenebatur. Nemo ignoravit, quid proxima noc-
te egressus. Tametsi senatus haec intelligebat,
Catilina ^{vivebat} vixit. |

19

Nr 6. Hjemmesid til 12-3-08.

Catilina havde fastsat Optimaternes Drab til en bestemt (certus) Dag. Cicero tog ikke fejl af Dagen (oversattes ved fallo). Catilina kunde ikke røre sig imod Ciceros Tarn. Han sagde, at han var tilfreds med de øvrige Drab. [Han sagde, at han] Han skolede paa, at han vilde besætte Tranerke. «Førrige Nat gik du hen i Seglmagergade». Flere Faller havde forsamlet sig sammesteds. Cicero spurgte, om (num) Catilina vovede at magte det, og hvorfor han lav.

Catilina caedem optimatum in diem certam convulerat. Dies ciceronem non perfellit. Ca-

lilina contra praesidium biceronis commovere se non
potuit. Dicebat eade celerorum se contentum esse. Con-
^{debat} fessus est Praeneste se occupaturum esse. Priore nocte in-
ter falcarios venisti. Complures socii eodem convene-
rant. Cicero rogavit, num Catilina negare audeat,
et quid faceret.

ij

No. 7. 12-3-08.

Mange Gjere og Jern bevogrede Laß uden at han
mærkede det. Den private Boligs Vegge kunde
ikke tilbageholde Sammensværgelens Røster.
„Din Plan er klarere for mig end Dagslyset.
Hvorfor vil du tie? Jeg spørger, hvorfor du tier.“
I Senaten var der nogle, som havde været

sammen med ham. Der var kommet flere
Fæller sammen. Du tænker paa vor Under-
gang.

Multorum oculi et aures latilinam non
sentientem custodiverunt. Parietes privatae do-
mus vocis conjurationis continere non poterunt.
Consilium tuum clarius mihi luce est. Quid ta-
cebis? Rogo, cur taceas. In senatu quidam, qui
[decum] una cum sum fuerant, erant.

No. 8, = Hjemmedie til 26-3-08.

bat. forsikrede, at han vilde gaa ud. 2 romerske
Riddere betjende bat. for Bekymringen. bat. send-

to 2 Mand til hie. om Morgenen at huse. hie.
harde forudsagt til mange Mand, at Piddeme
vilde komme. Porten vil staa aaben. Lad (Hoy)
Porten staa aaben! Ligen havde savnet sin
Feltherre. Jeg vil blive befriet for Frygt.
Muren vil vare mellem os. Vi ville saale
alt. Lad os saale alt. Vi nærer Taknem-
melighed mod Jipider. Jeg spørger, hvor
du har været. Sig mig, hvor du er. Stedet,
hvor Konsulen havde staaet (kons) Lejr,
var farligt.

batilina confirmavit, se viturum esse. Duo equi-
les Romani batilinam cura liberaverunt. batilina duos

vires ad bicronem salutatum mane misit. bicero mul-
tis viris praedixit, equites venturos esse. Porta patebit.

desiderant. Porta pateat. castra imperatorum suum desiderabant.

ramt. Meum liberabor. Murus inter nos [interit] intererit.

Omnia patiemur. Omnia patiamur. Rogo, ubi fueris.

Gratiam fore habemus. Die mihi, ubi sis. Locus, ubi [est]

ij. consul [est] castra posuerat, periculosus erat.

Nº 9. 4-4-1908.

batilina dixit, se ad Lepidum habitare velle.

Rogo, ut me domi tuae asserves. Rogo, quam lon-

Si ge batilina a carcere abesse debeat. [Si] ipse dig-
num custodia iudicavisti. batilina vitam suam

ij multis suppliciis exiguera.

No 10. 11-4-1908.

Praemissi erant, qui basilinae praesto-
larentur. Confido, aquilam illam argenteam tibi
punitiosam esse futuram. Dextra basilinae
saepe ab altaribus (aquilae hujus) ad[de]l[et]us
translata erat. Exilium (non ei dolorem) attu-
lit. Neque auditis neque vides. Vigilemus. basili-
na bonis civium ^{est} insidiatus est. Tibi pati- suorum
entiam suam ostentabis. Fames frigusque te
breui tempore conficiunt. A consulat[us] repelle-
ris. Senatus voces bicronis punitus animis et
mentibus mandavit. Vider, basilinam duem
belli futuram esse. Rogari, quem duem excitus ex- futurum
pectaret. Pateris hostem vivere.

N° 11. 13-4-1908.

Du har vist Taalmodighed. Du har taalt (patient) Hvide. Vi følger os medtagne. Staten vil ikke kunne blive hærget af dig. Jeg kalder dine Forbrydelser. Røverier. I kan ikke opfatte, hvad jeg siger. Hvad jeg siger, bør opfattes omhyggeligt. Biero taalte, at basilina gik ud, saa at ham synes sluppen løs imod Byen.

Patentiam ostentavisti. Frigus passus es.

confictos [confictos] nos sentimus. Res publica non a te
vexari poterit. Facinora tua atrociora nomino.

dicam Non percipere potestis, quid dico. Quid dico, diligenter
quae (q^a) percipiendum est. Biero ^{a sunt} patiebatur ^{passus est} basilam exire,
ut in urbem immissus esse videretur.

N° 12. - 12-5-08. Hjemmestil.

Vi ved ikke, hvordan [Gy] Gudeenes Billeder har været.

Mest af Guderne dyrkes Mercurius. Denne omtales som Opfin-
deren af alle Kunster. Apollo mener de afvender Sygdom-
me. Byttet (præda) loves for det meste til Mars. De opstables
Dyngur af de tagne Ting. Ikke ofte hændes det, at nogen vo-
rer at borttage dette. Det er ikke tilladt Børnene aabenlyst
at gaa hen til Faderen. Vi anser det ikke for utilbørligt
(turpis), at Drengene paa Gaden (in publico) ledsager (comitor!)
deres Fader. Mandene modtager Tingene med Hustruene. Al-
le disse Ting opbevares. Hustruer, som overbevises (Perfectum)
om Drabet, drabes pinte med Eld. En Hest, som har været
den levende kær, bringes i Elden.

(Oversættelse næste Side.)

Nescimus, qualia simulacra deorum fuerint. Deorum
maxime Mercurius colitur. Hic inventor omnium artium
existimant³ fertur. Apollinem existimaverunt¹ morbos depellere. Præda²
plerumque Marti devovetur. tumulos captarum suam² estru-
unt. Non sæpe accidit, ut quispiam hæc tollere audeat. Licet³ non²
pueris¹ liberis palam ad patrem adire. Non² tunc ducimus pueros in¹
publico patrum suam comitari. Viri pecuniam cum uxoribus
accipiunt. Hæc omnis pecunia servatur. Uxoribus, quæ necis con-
excuciatas¹ vieta sunt, igni veruciatas² interficiuntur. Equus, qui vivo
my³ cordi fuit, in ignem inferitur.

Torsdag 3-9-1908.

Ostermanns latinske Læsebog Bk 46. Side 23.

Simon siges at have været saa gærmild (og af saa stor Gærmild-
 hed), at han ikke vilde have, at der ^{maatte være} ~~dog~~ Opstyrmand paa hans Gaarde
 og i hans Slaver, for at ingen skulde forhindres i at nyde (at
 han nød) de Ting, han ønskede. Slaver med Ringe fulgte ham
 altid, for at han straks kunde give til traængende. Ofte, naar
 han ^{traf paa} mødte daarligt klædte Folk (harde mødt o.s.v.), befalede
 han sine Ledsaagere at give disse deres Klæder. Hans Middags-
 mad blev hver Dag kogt saaledes, at han kunde indbyde Fat-
 tigfolk og især [sine] Sognefæller, som var kommuⁿ fra Lamsen saadanne
 det ind til Bryn, til det, noget, som han aldrig (ingen Dag) ^{ikke en eneste Dag} de, at.....
 undlod at gøre. Han hjalp alle, som traængte til Hjælp, med

Raad, Daad og Formue. Adskillige fattige, som ingen Penge (in-
tet af Penge) havde efterladt sig, lod han begrave paa sin egen
Bekostning. Da han havde levet paa den Maade (opført sig saa-
ledes), er det ingenlunde til at undre sig over, at hans Død [val-
]dte ~~hans~~ Alhemmens Sorg.

2r Torsdag 10-9-1908.

Ostermanns latinske Lesebog Sth 98. Side 50.

Om Hannibal.

Carthaginiensum Hannibal, Hamilcars Søn, ^{levde} færdedes
alt som Drung i Lejren. Thi da Hamilcar efter at have faaet
afrede Befaling til at føre Krig i Spanien, vilde ofre til de udø-
förend delige Guder, før end han drog bort fra Carthago, og

staaende ved Alteret havde spurgt sin Søn, om han vilde gaa
med ham til Lejren, bønfuldt hin med megen Smiger sin med mange hoo
Fader om, at han ikke vilde ^{maatte} efterlade ham hjemme. „Jeg vil tegnende Ord.
opfylde din Bøn (gøre, hvad du beder om),“ sagde Hannibal, „hvis
du, min Søn, vil give mig det Løfte, som jeg fordrer. Sværg, giver
idet du lægger din Hæand paa dette Alter (holdende dette H.
re), at du ingen^fsinde vil blive Romerfolkets Ven!“ Denne ingen Lunde
Ed aflagde Hannibal over for sin Fader (gav H. sin Fader)
som 9-Års-Dreng, og hele sit Liv igennem holdt han
den saa trofast, at ingen nogen^fsinde har været Romerne nogen Lunde
mere fjendsk. ig=

Torsdag 17-9-1908.

Ostermanns latinske Læsebog Skk 73 Side 37.

Om Pelopidas.

Magt

Da adskillige Stater (der var beliggende) paa den chaldi-
 diske Halvø, plagedes ved hyppige Indfald af Olynthierne,
 hvis Flax var meget stor, paa kaldte de ^{bønligt} Lakedamonierne
 Hjælp. Efter at disse havde [B] besejret Olynthierne i adskil-
 lige Kampe og begyndt at belejre selve deres By, blev i Aaret
 383 før Kristi Fødsel Phøbidas sendt Belejrerne til Undsat-
 ning med en Flax. Da han, idet han lagde, Vejen gen-
 nem Bøotien, var kommet til Theben, besatte han
 Bryens Borg, Kadmea, da han var blevet anmodet der
 om af Optimaterne, som, ^{paa Opfordring af Bedeleborgerpartiet} for saaledes bedre at kunne see
 om af Optimaterne, som, for at de desto lettere kunde

modstaa Folkpartiet, ^{holdt med} tog Parti for Lakidamonierne. ^{Men d} Da

Phobidas havde gjort dette paa eget Ansvar / ikke efter of-

fentlig Beslutning, fjernede Lophorerne ham ganske vist fra

afsatte - som
forfører

Flæren og straffede ham ved at idømme ham en Pengebøde,

men de tilbagesag ikke Thebanerne Borgen.

ig^r

Ostergaard Side 21.

No. 4.

1-10-09.

To opofrende Harthaginiensere.

Paa den Tid, da Harthaginienserne herskede i den største
Del af Nordafrika, var Thyrenæerne ogsaa magtige og ind-
flydelsesrige. Landet imellem dem var ~~en~~ ^{en} ~~Gebirge~~ ^{sandsigt} ~~sandsigt~~
ensformigt af Yde: der var hverken en Flod eller en Bjerg-
kæde (et Bjerg), som kunde danne Skul mellem deres Lande.
Denne Omstændighed (~~Ting~~) holdt dem ~~indbyrdes~~ ^{de} indviklet

Landhære i en stor og langvarig ^{med hinanden} Krig. Efter at begge ^{Landh} Landes Flare (Hærene) ¹ paa begge Sider) saavel som Flaader, ofte var blevet adspalttede og

de 2 Folk slaat paa Flugt, og havde svækket hverandre en hel Del, slut-

de udmattede ^{Kraft} ² de af Frygt for, at en anden snart skulde angribe de besjærede

b. og S. [alle (og)] ^{og} de udmattede Sjehæere, under en Vaabenstilstand en

Overenskomst om, at [Gul] ^{bestemt} Mundinge paa en vis Dag skulde dra-

gaa af Sted hjemmefra: det Sted, paa hvilket de skulde møde

skulde ² hinanden, regnedes for falles Ejendom og Grænsen mellem

de 2 Folk. Altsaa skyndte ^{to} 2 Brødre ^{som begge bar Navnet Philenus} ved Navn Philenus, som

blev sendt fra Marthago, ^{sig} at begive sig rettidigt paa Vej. Phyrene

ernes Udsendinge (Phyreneerne) ^{gav sig bedre Tid} drog langsomme af Sted. Om

dette skyldtes ^{Dvaskhed} (handte ved) Skødsulshed eller (ved) Fisfaldet,

er ikke tilstrækkelig oplyst ^{og} vides ikke med Sikkerhed (er ikke tilstrækkelig kendt)

Der blev da
fra C. sendt -
og de skyndte -

ny

Fortsættelse af den foregaaende Version

Opgivne Glosser: citium = min for Resten. + haud secus atque =
ikke anderledes end = paa en lignende Maade som. + aequalis =
jævn. ÷ gignentia, um, n = Plantevækst, nudus gignentium =
blottet for Plantevækst. ÷ humo (Abl.) = fra Jorden. ÷ agitata = jaget
af Sted. ÷ aliquanto (Forküllens Abl.) = en hel Del. ÷ ob rem corrup-
tam = paa Grund af den fordarvede Ting. "for det udrøgtede
Orinde ell. "paa Grund af den forspildte Lejlighed. ÷ crimi-
nari = criminabantur (sigtede for at). ÷ digressos se. usu. ÷ con-
turbare rem = de udvifskede det skete. vilde ikke lade Afgørelsen
gælde. ÷ denique = kort sagt. ÷ conditio = Aftale. ÷ optionum alicui fac-
re = givet en Valget. ÷ quos finis - ibi = paa det Sted, som - til Grænsen
L. 28 vel se. diebant = eller ogsaa sagde de. ÷ conditio = Betingelse ÷ instituo = ind-
stifter.

Om dette skyldtes Dvaskhed eller Tilfældet, er ikke så tilstrækkelig oplyst. Men for Rusten plejer Uvejs i hine egne at opholde (ind Folk) paa en lignende Maade som paa Havet.

bryder Thi naar ^{Blest} Stormen brød løs henfør de jærne og for Planterakst
hvivler blottede egne og hvirvlede Sandet op fra Jorden, plyiede dette
plejer jaget af Sted med stor ^{Voldsomhed} Kraft, at fylde Mund og Øjne og saale-
ved at hindres efter at have hindret Udeligten at sinke ^{(sinker op) (opholder) Folk paa Vejen} Rejsen.

dem i at se ^{Da} [Efter at] Kyrenæerne ^{ser} [havde set] at de var en hel Del bag-
frem for sig efter, og (da de) paa Grund af den ^{for} spildte Lejlighed frygtede
frygter Straff, naar de kom hjem (hjemme), blev Flarthaginien-
sigtede de bærne sigtede for at være [g] draget hjemmefra før Tiden, de
vilde ikke lade Afgørelsen gælde, kort sagt, de vilde hel-
naar dem kan ^{alt} lere Vandet ind at gaa besjrede bort. Men da ^{ön} Pönerne ^{ög}
stillede begge ^{skede} te) en anden Aftale, naar blot den var gunstig for dem,
Parter lige,

gav Grækerne Hartbaginienerne, ^{Valget imellem} det Valg, at de ^{enten} skulde lade ^{at enten skulde}
 sig levende begrave paa det Sted, hvor de søgte Grænsen for ^{de} ^{som de ønskede til Op.} deres Liv, eller ogsaa sagde de ^{selv} at de paa den samme Betingelse
 se vilde gaa frem, til hvilket Sted de vilde. Efter at have er- ^{saa ofrede}
 klæret sig tilfredse med ^{Aftalen} Betingelsen, opofrede ^{Philanone} [de] baade sig selv sig og hængsler
 og deres Liv for Statens Skyld. Saaledes blev de levende begravede deres Liv
 de. Hartbaginienerne indviede paa dette Sted Altre for Brød-
 rene Philanus, og andre Klæderbevisninger blev ^{o: habiti} ^{indstiftede} ^{for} dem hjemme.

Ostergaard Side 38.

No. 6.

15-10-08.

Opgivne Gløse: domus suas = domos suas + par = rok =

sen (Fjenderne) + summæ imperii prauu = have Overbe-

falingen. + suis verbis = i hans Navn = fra ham af. = discus

dæmoniumens Anfører, som paa den Tid havde Overbefalingen,
at det vilde ^{gaa} [blive] saaledes. ^{Mend} ^{hans} ^{Ort} ^{ikke} ^{ved} ^{gjorde} ^{den} ^{ønskede} ^{Virkning} ^{paa} ^{denne}

meget, som han ønskede, sendte han om Natten dem af sine

Slaver, som han ansaa for den trofasteste, til Kongen, ^{med} ^{Paa:} ^{med} ^{Paa:} havde som

læg om at ⁱ ^{sin} ^{Plænes} ^{Nær} ^{Arindsmand}
han skulde melde ham fra ham af, at hans Modstandere var

ved at flygte ^{slap} ^{bort} ^{det} ^{koste} ^{ham} ^{mere} ^{B.} ^{og} ^{fage} ^{L.} ^{J.} ^{at} ^{f.} ^{Kr.} ^{til} ^{S.}
paa Slugt; hvis de skiltes, vilde han kun kunne føre Krigen

til Ende med større Besvær og i Løbet af længere Tid, da han

i saa Tilfælde ^{ville} ^{blive} ^{gør} ^{jagt} ^{paa}
var nødt til at forfølge dem enkeltvis; men

hvis han straks angreb dem, vilde han i Løbet af kort Tid

kunne ^{uskadeliggøre} overvinde dem alle paa ^{en} ^{Gang} (samlidef). ^{og}

Petergaard. Side 38.

No 7.

29-10-08.

Opgivne Glosor: hoc eo valubat: Hensigten hermed var. - etiam:

vel Romp: endnu. - id ago: arbejder paa, tiligter. - intercludo: afskærer. -

mod deres Vilje
Fortsættelse. — Hensigten hermed var, at alle kunde ve-

skulde blive ^{ke} (blive) samlede til at kæmpe paa Liv og Død. Ioftu at ^{have} hørt
tvingne dette indlod ^(Udlandingen) Barbaren, der ikke troede, at der stak nogen Svig
under (der troede, at intet af Svig stak under), sig den næste Dag
i Kamp paa et Sted, der var meget ugunstigt for ham selv, men
derimod meget ^{belegligt} gunstigt, for Fjendene, (nemlig) et Fjeld, der
var saa snævert, at hans Skibes Mængde ikke kunde udfol-

snildhed ^{sig} def Ham blev altsaa besejret endnu mere ved Themistocles's Raad
end ved de græske Vaaben (Grækenlands V.),

Endskönt han ved denne Lejlighed havde kæmpet ^{her}
daerligt, havde han dog saa mange tilbage af sine Tropper ^(gjort sine Tager)
stod den Rest af sine Tropper, at han endnu ^{Ardekræfter} ~~dog~~ ^{med dem} ~~da~~ ^{kun-}
de [ha] besejre ^{overvalde} tilintetgøre sine Fjender, men atter blev han
fortrangt fra sin Stilling af den samme. Thi da Themistocles

Tog den samme
Græske hord
under Fødderne
paa hans) fik
den s. ham til at
opgive sit Fodfæste

frygtede, at han skulde vedblive at føre Krig, gjorde han underrettede
ham [sl] sikrere (og overtalte ham til at tro), at der blev ham om-
^{virket for den Plan} arbejdet paa, at den Bro, han havde ladet bygge over hin
Hællsponten, skulde ^{afbrydes} nedlægges, og at han skulde afska-
res fra Tilbagegang til Asien.

ig: Ved det

Orten 6

Lik ham ham

Østergaard Side 38.

108.

12-11-08.

til at tro.

Opagme Glosser: qua og eadem sc. viā + minus. minus quam. +

reversus est = revertit. + precipuus 3: særlig. + suo: for sig selv. + nego:

jeg siger, at ikke. + oportet: det er huldigt. + possido 3: tager + De:

siddelse. + spectro: sigter + alio: andet Steds hen. + atque: end:

Derfor vendte han tilbage til Asien i mindre end

30 Dage ad den samme Vej, som han før havde brugt

6 Maanedre til at tilbagelægge (ad hvilken han havde gjort

betragede Rejsen paa 6 M.), og han erklærede, at han ikke var ble-
Saaledes skiftet ^{et} besigtet, men reddet af Themistokles. Saaledes blev Græ-
tes det ene Mandskumlands Frihed beræret (blev Gr. befriet) ^{takket vare} ved en Mandes
Betænkelsesomhed, Flegskab og Aium bukkede under for Europa).

at G.... og at n. ^{store} Efterat Perserkongen Xerxes havde lidt det afgøen-
de Nederlag ved Salamis, genopførte Themistokles Athe-
niensernes Mure med særlig Forsigt for sig selv. Thi
Spartanerne sagde, at det ikke var heldigt, at nogen By
uden for Peloponnes var ^{omgivet} forsynet med (hvide) Mure,
for at der ikke skulde være ^{nogen} faste Punkter (befæstede Ste-
der), som Fjenderne kunde tage i Besiddelse, og de søgte
at hindre Athenienserne i at bygge ^{fuldende den paabegyndte Opførelse} (byggende). Hensigten
dermed var en ganske anden (dette sigtede et helt an-
det Sted hen), end de ønskede, det skulde ^{ud til}. Thi Athe-

nienjerne havde ved de 2 ^{to} Sire, ved Marathon og Salamis
(det marathonske og det salaminiske), ^{indlagt sig} vundet saa stor Be- dem-dem
rømmelse hos alle ^{alle den} Folk, at Spartanerne indsaa, at der
vilde blive en Kappstrid mellem dem og hine (for dem
med hine)!. Og derfor ønskede de, at hine (Athenerne) som Overherre-
var saa svage som muligt.

dømmet.
nye

De andre Oversættelser behøves ikke i saa stort et Omfang.

Østergd. Side 39.

No 9.

19-11-08.

Opg. Glosser: desino, ophører - satis altis tūendo: tilstrækkelig

høj til at beskytte v: til en betryggende Højde. - operam dare: gø-

re sig Umage. - interpono: undskylder mig med. - nihilo mi-

nus: ikke desto mindre - consequor: støder til.

Da de nu hørte, at Murene alligevel blev opbyggede,

sendte de Afsendinge til Athen for at forbyde, at det (skete).

Disse
F deris Kærrelse ophørte de og sagde, at de vilde sende Afren-
dinge til dem for at forhandle om den Sag. Denne Sendefærd
paatog Themistokles sig, og han drog ^{foreløbig} straks alene af Sted;
de andre A. skulde efter hans Anordning over
han befalede, at de øvrige Afsendinge først (da) skulde drage
hjemmefra, naar Murene syntes at være opførte til en be-
tryggende Højde.

Da Themistokles kom til Sparta, vilde han ikke ^{straks}
henvende sig til Overigheden, men gjorde sig Umage for at
trække Tiden ud saa længe som muligt, idet han und-
skyldte sig med ^{det Paaskud} paa sine
forøgte at ^{Kaldesæller} ^{Hedens} ^{trods} Spartanerne klagede over, at Byggeværkt ikke
före dem desto mindre fortsattes (skete), og at han undgik at fore-
bag Lyset tage sig noget i den Sag, stødte imidlertid de andre
myt Afsendinge til.

² fallit me = det undgaaer min Opmærksomhed; jeg undgaaer, undlader = supersadoo

Gloser: penus: hos, i ens Hænder. - contendo: paastaa. -

defero: forebringer, angiver meddelel. - æquum est: det er billigt,

rimeligt. - reor: regner, gør Regning paa. - suo consilio: paa egen

Hæand. - quod. (Syn. 107.). - quo: for at desto.

Da han ^{nu} havde ^{hørt} hørt af disse, at Befæstningsarbejdet

omtrent var fuldendt (at ikke meget var tilbage af B.), gik

han til Spartanernes Hæder, i hvis Hænder den øverste Mynd-

ighed laa, og paastod over for dem, at de Meddelelser, de havde

faaet, var ^{usande} falske: og derfor var det rimeligt, at ^{i begge Retningsretninger} hine sendte de

gode og ædle Mænd af Sted for at undersøge Sagen; imidler- velbyrdige

tid kunde de holde ham tilbage som Gidsel. Man ^{gjorde ham til} føjede

ham, og 3 ^{to} Gesandter, ^{Hænder} som havde beklædt de højeste Æresposter,

blev sendt til Athen. ^{Sammen med disse} Themistokles forlangte, at hans Hælds- ^{pestlagde Th. sine Kr.} ^{at}

fæller skulde drage af Sted [sammen med disse], og (ham)

sagde dem, naar Forhaand

forekrev dem (Haldsfællerne), at de ikke maatte bort-

drage bort

sende Spartanernes Gesandter, førend han selv [blev] ^{sendt} løs-

havde faaet Lov
at vende tilbage

tilbage
ladt. Da han gjorde Begning paa, at disse var maact

de

^{henvendte han sig}
til Athen, gik han til Spartanernes Øvrighed og Senat og

udtalte sig saarbt og
frimodigt

afgav ganske frimodigt den Erkløring
tilstod uden Omrøb over for dem, at Athenienserne paa

havde gjort noget,
som de kunde gøre i
Hensigt til a. S., idet de

^{omhegnat} egen Flaand, havde omgivet Statens ^{og deres sørlige fra F. v. samt str.} Guder og deres egne
fra Fædrene nedarvede Høsguder] med Mure, (hvilket de

efter almindelig Folkeret ^{kunde} havde Lov til at gøre, } for at de ^{deres} (dette)

ig? lettere ^{kunde forhøre} [kan] dem mod Fjender (egl. Sing.).

Orden 6

For ikke ret mange Aar siden, fortæller man, blev en vis Titus

baelius fra Terracina, en Mand af ikke ringe Stand, da han efter
 at have spist til Middag gik ^{to} til Sengs i det samme Soveværelse
 som hans to unge Sønner, om Morgenen fundet ^{støkket ihjel} myrdet. Da der
 hverken kunde findes nogen Slave eller nogen fri Mand, ^{der maatte falde Mistanke herfor}
 hvem Mistanken om at have gjort det kunde [paa] passe, og

da de to Sønner i den Alder [som var i Mørkeden] sagde, at de
 ikke engang havde mærket noget, blev Sønnerne anklaget for

Fædermord. Hvilken Grund kunde der være til en saadan Mis-
tanke? ^{dem} ^{endvidere} Alt tænke sig, at ingen af de to havde mærket noget, og at

ingen skulde have ^{turde sig} været dristig nok til at være sig ind i dette
^{just} Værelse, og det indda paa en Tid, da der sammesteds befandt

sig ^{unge, raske} to Unglinge ^{maatte kunne} som baade let kunde mærke det og ile til Forbød!

en temmelig anse-
 lig M

var gaaet
 sammen med to
 næsten voksne S.
 i eet og samme S.

til Trods for, at
 de havde ligget
 paa deres Søjers
 lige ved,

hvad kunde være

saad mistankelig

(med hvem der
kunde anlæres
noget mistæn-
keligt) Og da

Der var fremdeles ingen, ^(anden) paa hvem ^{noget} ~~der~~ ^{herfor} Mistanke kunde
var blevet

paase. Dog, da det var blevet godtgjort for Dommene, at de blev

fundet sovende for aabne ^{en} Dørf, ~~der~~ blev de unge Mand ved

ved Dømmen den retslige ^{=: quaestio -} [Understøttelse] Undersøgelse prøfundere og renede

for enhver Mistanke. Thi ingen mente, at der fandtes nogen

som, maarskild ^{beqaaten medbydelig Trankelse af sin} havde krænkret al guddommelig og men-

niskelig ^{ved en afhyllig Forbrydelse (-: obdormisco -) (al den Hånd)} Pret straks kunde falde i søvn, fordi de, som han-

de beqaat en saa stor Forbrydelse | at ikke blot ikke

^{i Fed} kunde finde ^{nyde} Shvile for uden Bekymring, men ikke

^{ng²} engang ^{dege} aande uden Frygt.

Opgivelseerne bedes gentages.

Opgiven Glosse: (4) cum: idet.

Hele Gallien er delt i tre Dele, af hvilke den ene bebos

af Belgerne, den anden af Aquitanerne og den tredje af (et Folk, som
 paa deres eget Sprog hedder ^{Kelter} belterne, [og] paa vort Sprog) ^{Gallere} Gallerne.

g. er, naar Navnet
 tages i sin videste
 Betydning, sam-
 men sat af

der betegner sig
 selv som K., medens
 vi Romere kalder
 dem G.

Alle disse adskiller sig fra hinanden med Hensyn til Sprog,
 Sædvaner og Lov. Gallerne [adskilles (Sætningen gøres til Passiv)] fra

Disse tre Folke-
 stammer adskil-
 ler sig hver især
 fra de andre

Aquitannerne ved Floden Garonne, fra Belgerne ved Floderne Mame

og Seine. Af alle disse er Belgerne de mest haardføre, fordi de er

tapre

længst borte fra ^{Provinserne med dens} Provinsens Kultur og Dannelsen, og fordi der

høje Udvikling af
 Livets Nøje og adst.
 Menneskerodden

mindst ofte kommer Høhmand til dem og indfører

saadanne Ting, som tjener til at ^{skabe Nemdaglighed} svække ^{endelig de} Sindene, og fordi de

bor nærmest ved ^(de Germanere) Germanerne, som bor hinsides Rhinen, og

med hvilke de uafbrudt føre Krig. Og af den Grund over

forde de er den Stamme, som mindst af alle bejges til ^{den} ^{hyppigst} ^{af} ^{K.} ^{der} -

gaar ogsaa Helveterne de ^{andre} øvrige Gallere i Tapperhed, fordi de ^{da}
^{næsten} omtrent hver Dag ^{maaler sig} kæmper med Germanerne ^{i Kampen} (kæmpes med G.
i omtrent daglige Kamp), idet de (Helveterne) enten søger
at holde dem (Germanerne) borte fra deres ^{Enemærks} Land ^{Område} eller
ogsaa selv føer Krig i ^{de andres} deres Land (Germanernes).

Caesar I Bog. Kap II (1-5). No 13. 28-1-09.

Hos Helveterne var Orgetorix den allerfornemste
og rigeste. Under M. Messalas og M. Pisos Konsulat ^{led han sig} (stiftede han
^{frist} forledt af Begærlighed efter Kongerønnen ^{verdigheden} ^{til at stifte} en Sammensvær-
gelse blandt ^{Adelen} (de fornemme) og overtalte sine Landsmænd
til at drage bort fra deres Land med alle deres ^{ejendele} ^{i det}
vilde være dem saare let, ^{forvilled han dem} sagde han, da —, at —
idet han bildte dem ind, at de meget let kunde sætte sig i

Beniddelse af Overherredømmet over hele Gallien, da de over-

Gloria: ae. ind. - intelligo: ved.

kendskønt Sommeren næsten allerede var til Ende, førte
 basar dog, fordi ^{min}ns hele det øvrige Gallien var trængt til
 var de eneste til. Fred Morinerne og Menapierne var de eneste som var [var]
 overblevne, som tillige, saa at de stod under Kæben og ^{ikke} ikke ingen inde
 stod under T. havde sendt Quandter til ham for at forhandle om Fred,
 da han mente, at den Krig hurtigt kunde føre til Ende,
 omteent paa somme Tid sin Har didsen. Men det viste
 sig snart, at de begyndte at føre Krigen med en hæl
anden Fremgangs maade end de øvrige Gallere. Tri
 da de vidste, at selv de største Stammer var blevet slaaet og
overvundet, naar de (som) havde ^{indlaet sig i} kæmpet i aaben Mark,
 og da de selv ^{der i deres Land fandtes} svæved sammenhangende Skove og Sumpe,

begar de sig ^{Da nu} didhed med alle deres Bøindede. Og da basar ^{derhen}
var ankommet til Bugyndelsen af disse Skove og havde befalet ^{begyndt.}
at anlægge [en befæstet] Lejr, og da Fjenden imidlertid ikke ^{hæder}
saar styrtede de ^{uden at stj. i lod sig se} frem fra alle Kanter af Skoven, men ^{Folk} var
spredte ved deres Arbejde, og gjorde Angreb paa ^{dem} vore. Vore
greb hurtigt til Vaaben og drev dem tilbage til Skovene, og
efter at have dræbt adskillige forfulgte de dem ^{vel langt} længre hen
paa vanskeligere Steder og mistede derfor nogle faa (af deres)
^{langt} Folk.

basar IV Beg, kap 37.

No 15.

25-2-09.

Morini omkring Calais.

Da ^{omkring} (circa) 300 Soldater var blevet landsat fra disse Skibe og

allerede ilede henimod Lejren, omringede Morinerne, som basar paa ^{lod M. - sig letke - til at omringe dem}
Lejren til Britannien havde tvunget til Fred, forind han forlod dem, lokkede

som var faldet til Føje og samtidig efterladt af C., da [d] han af-
sejlede til Br.
som C., da han - , havde ladet (lod) byg sig i Fred og Underkastelse

i Fristningen med 2000

ved Raab om Bytte, dem med et i Begyndelsen ikke ret stort Antal
af deres Krigere, og befalede dem at strække Taalen, hvis de ønskede
de at beholde Livet. Da vore havde ^{sluttet Kreds og væggede sig} sluttet Kreds for at forsvare

kom sammen sig, ankom der hurtigt under Morinemes lydelige Tilfalderaab
ved Raabene ^{enbetent} (circa) 6000 Mand. Da bærer havde ^{Melding} faaet Budskab herom, sendte
han ^{alt} (hele sit) Ryttteri ud fra Lejren til Hjælp for sine Soldater.

Imidlertid holdt disse Stand imod Fjendernes Angreb og kom-
pide meget brant i mere end 4 Timer, og ^{over} ~~det~~ ^{de selv} medens (der kun
kun fik
tilføjedes dem) nogle faa Saar, nedbruggede de adskillige af

efter at Fjenderne. Men senere, da vort Ryttteri kom til Lyne, kastede
Fjenderne deres Taalen bort og smurte ^{ved de Ryggens} Hæser og der blev
drabt en Mængde af dem.

Opgivne Gjore: summa rerum: ledelsen af Staten. - tutela:

Forsvar. - intermissa: Lulle: i. - per: ad steder, hvor der var. -

Da Hannibal havde opgivet Haabet om at kunne bemagtige sig

Kota og derfor havde trukket sig tilbage til Secura, lod Marcellus
straks Portene lukke og Vagtposter ^{udsette} udsætte, for at ingen skulde kunne
slippe bort, ^{hvor} hvorpaa han (og) paa Forret holdt Forhør over dem, der
hemmeligt havde indladt sig paa Underhandlinger med Fjendene.

Over 70 blev dømt for Forrædderi og fralskuggede, og deres Ejendele
konfiskerede ^{hvor} ham til Fordel for Romerfolket, og efter at have over-

draget Ledelsen af Staten, til Senatet ^{hvor} maarkedede han bort med
hale sin Har, slog Leje oven for Succula og satte sig fast der.

Poncium forsøgte først at lokke Secura til frivillig Overgivelse, men

da han ser, at dens Endblyggere ^{er} ~~er~~ usvækkelige i deres Troskab,

bereder han sig til at beleje og storme Byen. Men seer man

besad mere Slud end Stykke, hvorfor de ogsaa opgav Haaret

om Byens Forsvar saa snart de saa, at der blev lavet en Vold

rundt omkring Murene, og før end Fjendernes Forskæmminger

kom til en vis Grad, slog de sig ned i Tættheden i Parken,

bort ad Steden, hvor der var Luller i Forskæmmingerne, og hvor

Forøgningen var forømt, (ogsaa blev de uregelmæssige Steder, hvor

enten nu kom enten med Villie eller af en Fejtagelse, hvorhen

enten Beslutning el. F. førte indover), flygtede (de) til saadanne

Bye i Kampagnen, om hvilke man vidste tilstrækkelig sikkerhed,

at de endnu var tre (ml. mod Romerne) (at de ikke havde skiftet

til Forskab).

og sa snart - skyld
at de sig, forment -
at tilhæng. e. kend-

der, der mere opmærksom
og opgav som Følgeskænf

at holdt Byen

ledet

enkeltvis i Natens Tæthed

helt ualmag

hvor de

eller uden for saadanne

der havde skiftet Forskab

Gloss: consilia ab aliquo separare: skille sig ud fra en, ikke
 gøre fælles Sag med en. - consulere sibi: søge for sig selv, skøtte sig
 selv. - 6. fides: Troskabspligt. - in reliquum: for Fremtiden. - pro: i
 Overensstemmelse med. - 7. legatio: Udfaldet af en sendelse. - 9.
 consulendum (af consuli: raadstaa). - refero: foreligger til Behand-
 ling. - trepidatio: Befryelse. - tenes: sætter sig i gang. -

Paa samme Tid kunde ikke blot ^[2] Carthaginiensum, Carthaginiensum
 som var ^{- hvilken? -} herre i bynen, med at angribe Indbyggerne i Petelina, Petelia
 som var de eneste af Bruttierne, der havde bevaret Venkabet med
 Romerne, men det samme gjorde ogsaa de ^{andre} Bruttierne, paa
 Grund af, at de ikke havde gjort fælles Sag med dem. Da ⁿⁱ Ind-
byggerne i Petelina ikke kunde bære disse Ulykker, sendte de
 Gesandter til Rom for at bede om Beskyttelse. (G deres ind- ^{Disses}

Se B. og T. man
 blev vidt til fra
 disse L. de

man sagde dem, at de maatte
trængende Bønner og Faaxer - thi da de fik Befaling til at
hjælpe udjød de deres Fortvilelse i graadkrulte Klager -
skulle sig selv, gav de sig i Raadhusets Vestibule (som de just
stod) til at græde og udbrød i Klageskrig - vakte stor Medli-
denhed hos Senatet og Folket, men da alle Senatorerne [paa]
for anden Gang paa Forspindul af Prætoren Marcus [H] (Cris-

alle Rigets Strids- lius havde taget i Betragtning, hvad Regeringen formaade,
kræfter - og havde maattet indrømme, at der ikke [for Gjeblikket] i Byen
Beskyttelse for (hos dem) fandtes Tropper, som de kunde opse til Beskyttel-
sjerne s. s. v. se for (paa) fjernboende Forbundsfolk, ~~de~~ befalede de dem
at vende hjem, at opfylde deres Troskabspligt til det yderste og
for Fremtiden at skulle sig selv i Overensstemmelse med Sa-
gernes Stilling i Gjeblikket. Da dette Udtryk af Sendelsen var
blevet meldt Indbyggere i Petelma, ^{blev} grebes deres Raad
pludselig ^{grebet} (af en saa stor Bedrøvelse og Skrak, at en Del

raadede til at ^{flygte} søge at slippe bort, hvorefter enhver kunde,
og at lade Byen i Stikken, mens en anden Del raadede til
at slutte sig til de ^{andre} øvrige Borttøvere og med dem som Med-
lemmand at overgive sig til Hannibal, uden de var ladet
i Stikken af deres gamle Forbundsfæller. Dog sejrede den
Del, som holdt paa, at man ikke ubesindigt burde foretage
sig noget overilet ^{og} Skridt, men at man derimod paa ny skulde
raadslaa. Da Sagen den næste Dag under mindre Befip-
pelse blev forelagt til Behandling, sætte Optimaterne igen-
nem, at de ^{man} skulde føre alt fra Landet ind i Byen og [der-
sætte By og Mure i modstandsdygtig Stand
paa] befæste Byen og særligt udbedre Murene]

og Orden 6

Oppime Glossa: patio: strækker mig - frequens tectis: tæt
 bebygget. - procul o. s. v. = procul sex millibus, qua habitab-
 bantur - frequens: tæt - sui cuiusque generis = sui quisque
 generis. - fraus: Lynd (Helligbrøde) - fructus: Indtagte -
 § 7. cuius, opløses - vergo: vender imod - aversas: bagfra.

Byen brot^o havde før Pyrrhus's Ankomst til Ita-
 lien en Mur, der strakte sig 12,000 (Passus) i Omkreds, efter
 den Belæggelse, der fandt Sted i Krigen med hann, var map-
 pe Halvdelen ^{beboet} ^{en Fod} ~~tillag~~. Floden, der før havde løbet midt igem-
 nem Byen, løb nu forbi uden for de tæt bebyggede ^{del} steder,
 og Borgen laa langt borte fra de 6000, som var ^{tillag} ^{beboet}.

[beboet]

endnu

I den nævnte nævntlige By var der et Tempel, der var mere
 mærkesmækkende end selve Byen, nemlig den laeiniiske Junos

Tempel, der var en Helligdom for alle omboende Folk. Den
 dertil hørende ^(Jordstrækning) ^(bestod) ^(hegnedes) ^{uden} ^{af} ^{en}
 Lunde, ^{med} ^(af) ^{ranke} ^{Grantræer,} ^{men} ^{havde} ^{Skiltet} frodige Gras-
 gænge, hvor al Slags Kvæg, der var helligt Gudinden, gras-
 sede uden nogen ^{Hjorden} Lyrde, og ^{Hjord} Fokkene vendte, idet hver ^{pløjede} ^{og særskilt} ^{(komst)g.}
 af sin ^{komme over} ^{hver} ^{Slags} ^{for} ^{sig,} ^{at}
 af sin ^{der} ^{gik} ^{for} ^{sig} ^{selv.} ved Nattetid tilbage til Staldene, uden
 at de nogen ^I ^{Roodys} ^{Effrævelser} ^{bliver} ^{krankede} ved ^{ved} ^{vilde} ^{Dyrs} ^{Rughold} eller
 ved ^{ved} ^{Menneskers} ^{Lynd.} Som ^{Som} ^{Følge} ^{heraf} ^{var} ^{dette} ^{Kvæg} ^{en}
 stor ^{der} ^{gjort} ^{indtagt} ^{tilde,} og ^{derfor} ^{(at} ^{der)} ^{blev} ^{gjort} ^{og} ^{indbragt} ^{en} ^{for} ^{Penge,} der ^{er}
^{guld} ^{helt} ^{igenom} ^{løste} ^{af} ^{massigt} ^{Guld,} og ^{Templet} ^{var} ^(da) ^{ogsaa} ^{berømt} ^{for} ^{sin} ^{undkommelige}
 Prægtighed, ikke ^{Desuden} ^{tildes} ^{der} ^{ikke} ^{blot}
 blot ^{noget} ^{overnaturlige} ^{Ting} ^{for} ^{sin} ^{Hellighed.} Og ^{man} ^{hnyt} ^{ikke} ^{blot}
 var ^{der} ^{en} ^{Del} ^{opdigtede} ^{Mirakler} ^{dertil,} som ^{det} ^{for} ^{det} ^{meste} ^{er}
 Tilfældet ^{Det} ^{siges} ^{almindelig} ^{for} ^{sa} ^{mærkelige} ^{Steders} ^{Kedkommende.} Der ^{fortælle,}
 at ^{der} ⁱ ^{Templets} ^{Forhal} ^{staar} ^{et} ^{Sit} ^{(og} ^{at} ^{dets)} ^{likt} ^{aldrig} ^{me} ^{Forpladun}

gensjinde paa et kort af nogen Tind. Men borts Borg, som ved

(med) den ene Side ^{ragt op} ligger lige ud til Havet, mens den anden

beskyttet Side ^{skraaner ned, med Omkudt} ^{det tilliggende} (Kana, var forhen blot befælt ved denne

ogsaa naturlige Beliggenhed, men senere blev den ^{med} omgivet af en

paa m. Kant, hvor ^{den siciliske J. D.} Mure, men alligevel havde (Dionysius, Heitians Tyran) probet

den ^{bagfra} ved List ved Hjælp af Slipperne bagfra.

over Slipperne

Livius XXIV 3 (9-13 ind) N: 19.

29-4-1909.

Paa d. B. - holdt Stormandspartiet - sig

De fornemste af Indbyggerne i borts holdt sig den ^g Gang (inde i) ^{oppe paa}

denne Borg, der, som det syntes, var tilstrækkelig sikker, medens

deres egne menige Landsmænd

109. belejrede endog Byens Almue sammen med Brutterne blev omringede dem.

Til sidst, da Brutterne saa, at Borgen ikke lod sig indtage med de

Krafter, de ^{selv} ^{ser de sig nødsagede} raadede over, blivex de nødt til at bede (beder de træng-

ne af Nødvendighed) Havn om Hjælp. Da han forsøgte at berø- ^{drve}

ved at foreslaa

ge ^{aterne} Aristomachus til Overgivelse paa de Betingelser, at de skulde

finde sig i, at en Holmi af Pruttiere førtes derhen, og at den

ved Krige hængede og ødelagte By fik ^{sit t. Folketal} sin tidligere ^[Størrelse og]

Befolkningstæthed igen. ^{kunde han ikke berge nogen} (beragede ham ingen) ^{af dem alle} af dem alle ^{her til} und-

tagen Aristomachus. De erklærede, at de hellere vilde døje end blive vendes til

Blondet med Pruttiere og saaledes faa (færdes i) fremme ^{maatte} = (og givendes egne-

de religiøse Ceremonier, Tænder og Skikke, Love og ^{deres eget Sprag for} næst og saa frem = at antage fremmede

^{med} Sprag. Aristomachus alene flygtede over til Hanno, fordi han

hverken havde frands, haab, indflydelse nok til at overtale til ^{ved Overstallets rigtigt}

Overgivelse eller havde fundet en Lejlighed til at forraade ^{kunne udvirke nogen}

Børgen, saaledes som han tidligere havde forraadt Byens ^{i Bestning af Overgi-} af ^{velse}

verto ~ versor

Gloria: liberas: ledigt - militabant: var i Hæren - custos
 corporis: Livgardist - partes: Rolle. Thew - causa: Paaskud - susti-
 neri: opholde, stande - effere: løfte.

Da han, efter at have sendt Hippocrates og Epicydes
 i Forvejen med 2000 ^{hæer} Truppe, for at søge at erobre [saadanne]
 Tropper Byer, som holdtes besat af romeriske Besatninger, ogsaa selv med
 hele den øvrige Hær - (og) den talte henved 15000 Mand Fod-
 folk og Pnyttari - var draget af Sted ^{hæder} imod Leontini, (besatte de
 sammenkomne - (og) de var tilfældigvis alle i Hæren - et ledigt
 Hus, der laa lige ved den ^{vendte sig til} smære ^{Smøge} Tj, ad hvilken Kongen
 Medens plejede at gaa ned til Torvet. ^{andre} Da de øvrige sted opstillede og
 herabnede der og ventede paa, at han skulde gaa forbi,
 blev der givet en af dem ved Navn Dinornenes, fordi han

i Kongens Livvagt

var kongelig Livgardist, det blev, at han, naar Kongen

Gadedøren

nærmade sig til Indgangen, under et eller andet Præskud

opholdt Optøget

gik for sig

skulde stonde Staven bagfra i Snærringen. Det skete, som

aftalt

led

det var bestemt. Edet Dionomene gjorde, som om han vilde løse sin

Følget

løftede Fod af en strømmet Strude, virkede som Skæren og

trimmalens

efter at have løftede
vilde løse en
(strømmet o: str.)
munde Strude

tilvejsagt

fik bemærket et saa stort Mellemsrum, at Kongen, da angrebet

skete paa harn, idet han gik forbi uden at have Ledsagere,

blev til a. Gang

gennembrødes) og fik adskillige Laas, for end der kunde

iles til

bringes Hjælp.

myt

Livius XXV 7 (10-14) S. 21.

9-6-09.

Glorie: per speciem legationis: under Navn af Udsending -

senescere: sygne høn. - videbatur se. sibi. - Thurini: fra Thuriis -

expedit: det gæmmer.

Da T. s. Træfald - havde været haabet af H. og frygtet af R.
Da Herminibal allerede længe havde haabet paa, og da

Romerne allerede længe havde haft Mistanke om Taren-
tinernes Træfald, indtraf der tilfældigvis udefra en Grund-
ledning, som fremskyndede det

(som a. l. - den, som var)
Ph. fra Tarent, en
Mand med et ræd-
løst Sind, som selv
ikke kunde frate sig
i L., ved hvis Dese-
renke/dangvarighed
han syntes at han
sygnede hen, sk. sig -

til at fremskynde dette (Træfaldet). Da Tarentineren Philcas,
en Mand af en Karakter, som var urelig og som mindst taal-
te Lediggang - thi han fandt, at han da i Sængden sygnede
hen derved -, ^{skaffede} allerede længe under Navn af Udsending

slut ikke havde opholdt sig i Rom, skaffede han sig Adgang til Gudsberne-
for Tarent og Thurii. De bevogledes i Frihedsgudsberns Stal
med ikke synderlig stor Omhu, fordi det hverken gavnlige dem

Stater selv eller deres Landsmand at vigte Romernes Følsid ^{Disse} (han
fristede han
opmuntrede dem) ved hyppige Samtaler, og ^{da han} efter at have be-

stukket to Trompetrotere ved Mørkets Frembrud havde ført
dem ud af Fangslat, flygtede han selv løst som Ledrager paa

Varetagten

den himmelige Røjs. Ved Dagens Frembrud ^{bedste Nyheder om St.} blev [fløgt] Flugten
sig over hele Byen
almindelig kendt over Byen, og nogle Udsendinge, som fulgte Byen
efter greb dem alle i Terracina og førte dem tilbage. Under skulde følge
Beretning blev de ført ind paa Comitium, og efter at de under bliver
^{var blevet hadstrøjet}
So Folkets Bifald havde faaet Prygl af Stokke, bliver de styrtet
ned fra Klippen. ij^r

Udstegninger

Livius XXV 23, 15-24, 2.

No 22.

4-9-09.

Glosser: *expeditio*: Tog uden Oppakning. - *de die epu-*
lari: holde et Festmåltid allerede om Dagen. - *satias-*
satietas - *signum*: Manipel. - *tenuis*: smal.

Da Marcellus hørte dette, samtalede han med
^{talte han (om Lagen)}
nogle faa af Tribunernes Soldater, og efter blandt dem Tribuneerne
at have udtaget nogle Centurioner og menige Soldater, ved deres Hjælp

som han ~~meente~~ ^{saa stort og farligt et Foretagende} eguede sig til at udføre og vore en saa
stor Opgave, og efter hemmeligt at have ^{tilvebragt} (gjort) Storm-
sliger (rede) befaler han, at der skal gives de övrigs
i god Tid, ^{plej sig} Signal til, at de hurtigt skal indtage et Maaltid
og hvile sig ud: om Natten skulde man ^{ad} paa et
Tog (uden Oppakning). Da han derpaa skönmede,
at det Tidspunkt var kommet, paa hvilket ^{Fenderne} Beboer-
ne inde i Byen) ^{at have holdt Gælden ved højlys Dag} efter det, allerede om Dagen afholdte
Festmaaltid (harde faaet tilstrækkelig Vin og var be-
gyndt at falde i Søvn, befalede han Soldaterne af een
deling (Fane) ^{omkring ved} Manipel at bringe Stigerne frem. Og (omtrent hermed)
1000 Krigere blev i Tavshed ført derhen i en smal Ho-
lomme. (Da, de første uden ^{taa snart} Støj og Larm var kommet ^{forrest} at gøre ^{valde Alarm} naaet
op paa Muren, fulgte de andre efter i Orden, da de ^{god} ^{idet}

førstes Dristighed ^{ogsaa} ~~endog~~ satte Mod i dem, som var beten-
kelige ved Sagen. Allerede havde de 1000 Strigere besat
en Del af Muren, da de øvrige Tropper blev ført frem,
og ved Hjælp af en hel Del Stormstiger (^{gav de sig til at} kom de efter ^{glæde}
^{stige} haanden) op paa Muren. 72

Livius XXIV 14 (1-5 mel.)

N 23.

11-9-1909.

Glossa: m-num. - opera: Tjeneste. - ad complum iusta militis: i et staa

Maas med rigtige Soldater. - i re publica: overensstemmende med Statens

Farr. -

I de samme Dage skete der baade det, at Konsulen ^{Quintus} Fabius ^{I de 2. Dage kom}
kom for at søge at bemægtige sig Casilinum, som ^(holdtes besat af p-o Tropper) forsvaredes af en
punisk Besættning, og det, at ^{fra} (paa) den ene Side Skamno med en
stor Hær af Fodfolk og Ryttteri ^{fra} fra Pruttianes Land, ^(indens paa)
og samtidig mødtes ligesom o. a. [to fjendtlige] en punisk og en romersk
Hær ved B., idet osv

de have - gjort god og kapper ^{da} Tj. andre hans

han havde indtæ (denne Dag) haft [god] Nytte af deres gode og brave

ikke andet

Tjeneste, og de mangfede blot Friheden i at staa Maalt med sig-

lige Soldater. Thad han set havde Myndighed til at gøre, og hvad

han mente, ^{der} stemmede overens med Statens Færv, gjorde han.

Derfor forkynder han, forinden han ^{indlet sig i Kamp med} lod dem gaa løs paa Tjenden,

at nu var Tiden kommen for dem til at erlove [den lange haa-

bede] Friheden, som de havde haabet paa saa længe.

Derom var det blevet
overladt til ham
selv, at han maatte
gøre, hvad han
mente var i Over-
ensstemmelse med
Statens Færv.

mf